

دوسه‌آئنده باب عالی جوازنده
دارد مخصوصه
محل اداره :

خطار :
مسکمزہ موافق آثار جدیدہ مع المتنوبہ
قبول اولیور
درجہ ایدلہ بن آثار اعادہ اولیور

آبونه بدلی

سنہ لکی التي آيلنى

ممالك عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰	غروش
» روسیه	۶۰۵	۳۰۵	روبله
سائر ممالك اجنبيه	۱۷	۹۰	فرانك

تاریخ تاسیسی
۱۰ تموز ۳۲۴

71 : 225

جوابی

موسیو هانوتوئیک اسکی بحثی اکال ایچون ایراد ایتیش اولدینی
نطقک، پارسده منتشر (لو ژورنال) غزته سندن نقل ایدیلن ترجمه سی
شمدی جریده کزده او قودم .

هانوتونك اولكى مطالعاتيله اوكانمه اوله رق سويلديكي شيلير
منسوب اولديني حكومتك شئونى حقدنه كي حرصندن ، غيرتندن
خروش ايدييور . هانوتو قومننى كرك تحت حكومتلرنده ، كرك
جوارلرنده كي مسلمانلرايله اولان مناسبت و معاملهلرى حقدنه بر اصول وضع
ايدركن بصيرتلى طاورانمه دعوت ايدييور . هانوتونك اعتقادنجي
بو مقصدك حصولى انجق مسلمانلرى خريستانلردن آيران ، مسلمانلرك
حكومت اسلاميه يي فرانسز نفوذينه ترجيح ايتمه لرينه بادي اولان
امرك ماهيتنى ، طبيعتنى تدقيق ايله قابل اولورمش . بناءً عليه اكر
مسلمانلرك افكارينه فرانسه مخادتننى تلقيح ايتك قابل اولور ، قلوب
اسلاميه ده يرلشمش آمال ايله فرانسز نفوذينه قارشو على العميا منقاد
اولق حسنى بريره كيتيرمك قولايلاشير ، بر مسلمانك قلبنده كي عقيدة
ايله كندى طبقه سنده كي بر فرانسزدن صدور ايده جك بوتون اوامره
اطاعت وظيفه سى كوزلجه تاليف ايديله بيليرسه ، ايسته اوزمان فرانسه
حكومتى ايچون مسلمانلره ير يوزنده حق حيات بخش ايتك طوغرى
اولورمش ؛ يوقسه حكومتك عهده سنه دوشن وظيفه مسلمانلره هجوم
ايدرك يادنيادن وجودلرينى قالديرمقدن ، ياخود باشقه بر قطعه يه نفى
ايتسكدن عبارت ايمش .

شو مطالعات موسیو هانو تونی مسلمانلرک اصول دینیه لرینی تدقیقه،

هانوتونك سوزلرينه باقان ايلك نظرده كورورك بوزات عقانده
مقلد اولديني كي تاريخدهده مقلددر؛ برچوق صورتلردن مركب برخليطه
مهمه معلوماتي ذهننه طولدير مش، صكره قلمني اوخليطه، يه مسلط ايتيش ده
مسلمانلري طائميان فرانسلري تدهيش ايجون راست كله اطرافه

کتیدیکنی بیلین غافل غربیلرک کوزلرینی قاشدیره جق بر طرزده کتوردیلر .

بن موسیو هانوتونک اجمالنه قارش یینه اویله بجل بر صورتده جواب ویره جکم . زیرا وقعه نیک مفرداتی نه قومنجہ مجهولدر ، نه ده ایچلرنده کی ارباب انصافک بر چوغی بونی اعترافدن کری طورده بیلیر .

مدنیت حاضرہ یه قارش غریبلرک قلینده برشوق اویاندیران ایلک شراره ، ضیاسی اندلس آفاقدن درخشان اولان او شعله جواله ایدی که دین مسیحی رجالی بونور عرفانی سوندورمک ایچون عصر لرجه اوغراشدیلرده بر درلو موفق اوله مدیلر . آوروپالیلرک بوکون اوساحه معرفتده بیچدکری محصول هپ علمی ، حریتی ، مدنیت حاضرہ یی مملکتلرینه اوغرا تمامق ایچون رجال نصرانیت طرفندن آقیدیلان اسلاف معصومہ لرینک قانلریله صولانمش برارضک فیضیدر .

موسیو هانوتونک سوزلرینی کورن قاره مسلمانلر طرفندن کتیریلرک مدنیت آریه ایلہ چارپشدیریلان مدنیت سامیہ نیک معناسنی تعین خصوصنده حیرتده قالیر .

غالبا فرانسر ملتی کی سائق ذکاسیلہ اذکیایه منقاد اولان بر مات آرسنده هانوتونک سیاست خارجیہ امورنده موفقیت کوسترمه نامسی کندیسک حقائق تاریخیہ یه نفوذ ایدہ میهرک یالکز الفاظ تاریخیہ ایلہ اویالانمسندن ایلری ککشدیر . حالبوکه طبایع اممی بیلن بر آدم ایچون منسوب اولدینی قومی اقوام مجاورہ یه تفوقیاب اوله جق بر یوله کتیرمک او قدر مشکل دکلدیر . مشکل برشی وارسه اوده بوکون بویله بر آدمی بولمقدیر .

صحائف تاریخہ باقانلرک کوزلری جبهه ازمانده تصلب ایدوب قالمش اولان خون معصومینک انعکاسندن حیرت ایچنده قالیر . بوقانلر هپ مدنیت آریه ایلہ اتحاد ایدن بودینک [نصرانیتک] اهل طرفندن مدنیت سامیہ اربابنه مقاومت ایتک ، اومدنیتک ضیاسنی سوندورمک ایچون دوکولمشدیر .

اگر یالکز زمان حکمده موجود اولان اربابنک احوالنه باقهرق ادیان حقنده حکم ویرمک صحیح اولسه یدی دین مسیحی ایلہ مدنیت حاضرہ آرسنده هیچ برمناسبت اولمديغنه حکم ایتک بزم ایچون جائز اولوردی . چونکه انجیل المزدده در . اوقویوروز ، اکلاپوروز ، دقایق معناسندن هیچ برینی فوت ایتیموروز . انجیل خرسیتیانلرہ دنیادن رابطہ یی کسمکله امر ایدیور ، کوملکی آلنان بر آدمی خرقة سنی ده ویرمکله مکلف طوتیور ، صاغ یناغنه طوقات اوریلانہ صول یناغنی ده چویرمسنی توصیه ایدیور ، بوتون خرسیتیانلرک بوتون موجودیتلریله «اب» ده فانی اولملری لازم کله جکنی سویلیور ، برزنکیک عالم ملکوتہ کیرمسندن بر دودنک ایکنه دلیکنه صیغماسی ده قولا ی اولدینی حکایه ایدیور . ده بونلردن باشقه ، عالم باقی سکانه التحاق ، کسب لیاقت ایچون انسانلری بوعالم فانیدن انقطاعه دعوت ایدن بر رسول ربانی یه شایان نه قدر ملکوتی وصایا وارسه هپسنی بذل ایدیور .

طاغیتیور . موسیو هانوتو مدنیت آریه ایلہ مدنیت سامیہ یه ، بوایکی مدنیت آرسنده کی فرقه ، بونلردن بریسسک دیکرینه ، یعنی ، مدنیت آریه نیک ، خصمی اولان مدنیت سامیہ یه غلبه سنه دائر ، دهابونلره بکزر برچوق شیلر سویلیور .

مدنیت آریه نیک مهد ظهوری ، تربیتکاهی اولان هند اولدن اولدینی کی بوکون ده - موسیو هانوتونک تقدیر ایتدیکنی - بتپرسلک حالنده در .

لکن بو مدنیتک اهل کندی عقیده لرینه تمسک ایدنلری دنیا طور دجہ برلشملری قابل اولیه جق برطاقم اقسامه آیرمشدیر .

بونلر ایچنده اویله طبقه لر واردرکه عقلا ، خلقه ، قابلیه آشای بر مرتبه ده بولنقله محکومدرلر . بونلر ایچون کائناتک دوامی مدتی مافوقنده کی طبقه یه یوکسلمک قابل دکلدیر . هم بوسافل طبقه اکثریتی تشکیل ایدر . کذلک اویله طبقه لر واردرکه افرادی نجاست جنسندن عد اولدینی ایچون دیگر طبقاتده کی اشخاص بونلره تماس ایدہ مز . عالمک فانی اولدینی . انسان ایچون بویله برعالمده شئون معیشت قیدینه دوشمک لایق اوله میه جنی ایسه عقیده لرینک اک مهم اساسیدر .

عجبا براهمه دیننه تمسک ایدنلر بوحالی مدنیت سامیہ دنی آلدیلر ؟ حال بوکه بلاد هندک جغرافیاسنه براز وقوفی اولانلرک معلومی اوله جنی وجهله مدنیت سامیہ آنلری انجق صوک زمانلرده طانیه بیلمش ، انجق یک آرینک قلینده یر ایدہ بیلمشدر .

صکره ، عجبا موسیو هانوتو ظن ایدرمی که اوروپالیلرک واصل اولدینی مدنیت اورایه شرقده کی بلاد آریه دن اقطار غربیه یه هجرت ایدن ایلک مهاجرلرله برابر کیتمشدر ؟

عجبا سینہ تاریخی قبارتان بوقدر بیوک ایشلری موسیو هانوتو تخطر ایتیمورمی ؟ عجبا آری اولان اوروپانک نصل بر درکه هیچیده اولدینی ؛ علمک ، مدنیتک بوقطعه یه انجق اقوام سامیہ ایلہ اختلاطدن صکره کندیکی عقلنه کلیورمی ؟ حال بوکه موسیو هانوتونک زعمنجہ صکره دن کلان اوروپالیلرک اساتذہ سی اولان اسکی یونانلیرک تاریخی بیلنلر بوحقیقته یک اعلاواقدردلر .

مسلمانلر اوروپانک اطرافنی فتحه باشلادقلری بر زمانده بوقطعه ده کی مدنیت آریه نه ماهیتده ایدی ؟ عجبا بومدنیت قان دوکمدن دین ایلہ علم ، عبادتله عمل آرسنده محاربه لر آچقدنمی عبارت ایدی ؟ اوت ! اسلامک ظهورنده غریبلرجه معروف اولان مدنیت صرف بوایدی . مسلمانلرک اوروپایه کوتوردکری علوم ، اورایه قدر سوروکلیوبده قبول ایتدیره مدکری مدنیت نه ایدی ؟ اوت کوتوردکری شیلر هپ عجملرله سائر آسیا سکنه آریه سنک صنایعی ، اهل فارسک ، مصرلیرک ، رومالیلرک ، یونانلیرک علومی ایدی . هم مسلمانلر بو علومی بولدقلری کی آلوب کوتورمدیلر ؛ بلکه او دورده کی رؤسای غربک الیله اوزرینه بیغیلان لوٹ خرافاتدن کاملاً تطهیر ایتدیلرده پاک ، درخشان بر صورتده ، ظلام جهالت ایچنده قاله رق نرہ یه

عجبا ، انجيلك توصيه ايتش اولديني وجهله ، اللهك حقني اللهه ، قيصر كحقني قيصره ويرمك هيچ هانوتو جنابلرينك خيالندين كچديمي ؟ عجبا ديانت مسيحيه ايله عقد مؤاخات ايتش اولان مدنيت آريه ده بونك بر مثالي كورديمي ؟ ! مشهودات هيچ بويله بر وقعه كچمديكني بزه كوستروب طورويور . زيرا بومدينيت نفوذ وسلطت مدنيتندن ، سيم وزر مدنيتندن ، زيب واحتشام مدنيتندن ، مكر ونفاق مدنيتندن باشقه برشي دكل .

بومدينته حاكم اولان قوت ايسه بر قومك نزدنده آلتون ، ديكرينك عنندنه ليرادر كه ايشك ايچنده انجيل شريفك ذره قدر دخلي بوقدر . مسيحيه كندي دينلرندن اولمايان پادشاهلرينه قارشى خصومت ايتمه ملري ايچون حضرت عيسى قيصره عائد اولان شيشي قيصره ترك ايللريني توصيه ايتش ايكن بوكون حال اويله بر عكس اولمش كه : خرسه تيانلر ملوك شويله طورسون ، زير تابايتلر ننده بولنان اقوامك بيله باشقه ديندن اولماسنه بر درلو تحمل ايده ميورلر !

أوت ، واقعا بوكوزده انجيلك اوامريني يرينه كتين بر قوم بولونيور . بوقوم آمريقالى بر جماعتدر كه مملكتلريني ، ثروتلريني براه قرق قدس شريفه ككشالرده مسيحيك نزولنه منتظر اوليورلر . جناب مسيح مشهور مناره يه هبوط ايدر ايتمز ، هر كس دن اول استقبال ايده جك ، هر كس دن اول النى ، آياغنى اوپه جكلر . واقعا بوجماعتي تشكيل ايدن افراد قبللرينك صافتي ، روحلرينك حرص وطمع دن نزاهتي اعتباريله ، كتب مقدسه تلاوتندن باشقه ، هر درلو عملدن منقطع اولق مرتبه سنى بولشلردر . اكر ديانت اسلاميه نك هجوم ايتديكي مدنيت آريه بوايسه اومه اجمك حجتلرينه ، دليللرينه هر كس دن اول بن بيان تسليم وقاعت ايدر .

اقوام ساميه آره سنده فيكه ليلر وار كه صنعتده ، تجارتده ، حتى قرائت و كتابته آوروپاليلرك استادى بولنلردر . كذلك ساميلر ايچنده آراميلرده بولونيور كه روماليلر زماننده بويوك بر مدنيت صاحبا اولان بوقومك فضلنى غرابلرده انكار ايده مزلر .

ذاتاً سلم انسانيتده بالتدريج بوكسان اقوام عنندنه مبادى صناعت بر در . بر قومك ديكر قومه نسبتله عرض ايده جكي تخلف انجق حاجات معيشتك ، ايجابات شئونك ، طبائع اقاليمك كنديلر ننده حصوله كتيره جكي خصوصياتدر . امتلر اوتنه دن برى يكدى كرنندن اقتباس مدنيت ايدرلر . حاجات حياتيه سندن برينى تأمين ، ياخود شئون مدنيه سندن برينى استكمال ايچون هر قوم ديكرندن بر صنعت ، ياخود بر معرفت آله بيلير كه بو خصوصده آري ايله سامى آره سنده قطعياً فرق بوقدر .

نته كيم وقتيله غرب آري شرق ساميدن بوكون اضمه حلال حالنده كي شرقك استقلال ايچنده بولنان غربدن آلمقده اولديني شيلردن ده اچوق شيلر آلمشدر . او حالده حضرت محمرك مدنيت لفظندن ديندن باشقه بر معنى قصد ايتديكي اكلاشيلور . ذاتاً دين ساميدن مراد توحيد ، دين آريدن مقصوده مقابلي اولديني كلامنده تصريح ايدلش ايدى .

شيمدى بن بو وزير شهيره مكتب جوجو قلوبلرينك بيله معلومى اولان بر حقيقت بديهيه تقرير ايده جكم كه اوده شودر : دين توحيد دين سامى دكلدر ، بلكه انجق دين عبرانيدر كه ابراهيم عليه السلام ايله اولاد واحفادى ، والده سى طرفندن بولنر نسبتى اولان حضرت عيسى ، صوكره اونك ايلك اصحاب وانصارى هپ بو دين ايله طائمه شلردر . لكن عربلره ، فيكه ليلره ، آراميلره ، الحاصل كتاب مقدسه اسملري مذكور اولان بوتون ديكر ساميلره كلنجه - كنديس نجه ده معلوم اوله جنى اوزره - بولنر بوتون بترست ايديلر ، مشبهه دن ايديلر ، بو خصوصده عمجه زاده لرى ، ياخود دشمنلري اولان آريلره اصلا مخالف دكل ايديلر .

صوكره هانوتو تشبيه وتجسيمك عقيدة توحيد تفضيلي بحثه طاليلورده فلسفه وعلوم اجتماعيه ده كي اطلاع واسعك سوقيله بونك ايچون بر چوق اسباب وعلل درميان ايديلور كه اونلره قارشى ده سويليه جكمز سوزلر وار . ذاتاً ان شاء الله ياريكي مقاله مز بوكا دائر اوله جقدر .

قلمى آلمدن براقازدن اول ، بويله بر وزير حقنده كي تعظيملى مسلمانلرك اللهه قارشى اولان تنزيه لرنندن يك ده اشاغى اولمايان ذواته ، شوراسنى سويليلىم : اكر بن هانوتوي معلومات تاريخيه ده راجل كوسترمش ايسم ، بر كره حقيقه راجلدر كه قومى ايچندن بر چوغى كنديسك بو حالى بيلير ؛ برده جهان علمده علمدن باشقه امير ووزير بوقدر .

مترجمى
محمد عاكف

قرنداشم عاكف بك

كچنده لامارتنك «مه ديتاسيون بوته تيك» نى برابر اوقوركن ، «جناب حق» عنوانى منظومه يه حيران اولمش : قوتى محافظه شرطيله ترجمه سى قابل اولسه ... ديمش ايدى كرز . اوزمان بوسوزيكزه قارشى برشى سويله مدم . فقط سز دن آيرلقدن صوكره تجربه قلم قيبندن اوله رق ترجمه سنه باشلادم . بويله برشى وجوده كلى . بيلم نصل اولدى ؟ موضوعك علوتى ، اسلوبى معذور كوستر ظن ايدر

فريد

جناب حق

«لامارتن دن» صحيفه «١٤١»

اوت ! روح بوسلاسل وقىودى اوزرندن آتمقده وايه مند صفا اوليور : بشريته خاص اولان بارمشاق ومحنن فارغ ، حواس ومشاعرمى بوعالم اشباحده تارك اولديغ حالده عالم ارواحه اعتلا ، بوعالم محسوساتى زير پاى استحقاره آلوب ساحه امكانده ايستديكم كچى پرواز ايلرم . روحم محبس وسيعنده صيقليور . بكا اويله برير لازم كه اصلاح دودى ، آفاقى اولسون .

عمان بيكران بر قطره كوزياشنى نصل محو ايدر سه نامتساهى ده بنم اندیشه موهومى ذاتنده فاني ايتمكده ، فكر وانديشه م ابديتلره حاكم اوله رق زمانى ، فضاي بي پايانى طى ، فنايه تقرب ، ساحه وجود مطلقده سيران ، جناب حقك حوصله ادرا كه صيغميان ذات الوهيتى